

Poul Schmith/Kammeradvokaten

Klimaregnskab 2023

Udarbejdet sommeren 2024

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

Viegand Maagøe

Indhold

- 3 Fortsat grønt fokus og nye klimamålsætninger**
- 5 Sådan er klimaregnskabet udført**
 - 5 Baseret på internationalt anerkendte standarder
 - 6 De tre scopes i klimaregnskabet
- 7 Året der gik: Vigtige indsatser i 2023**
 - 7 Et mere fyldestgørende klimaregnskab
 - 7 Arbejdet med SBTi og vores reduktionsmålsætning
- 9 CO₂-udledninger i 2023**
 - 10 Styrket datagrundlag
- 11 Scope 2-udledninger fra el, fjernvarme og fjernkøling**
 - 13 Opgjort efter to metoder
 - 13 Markedsbaseret metode
 - 14 Lokationsbaseret metode
- 15 Udledninger i scope 3**
 - 15 Scope 3-udledninger fra indkøb, drift og transport
- 18 SBTi og vores klimamålsætning**
 - 19 Målsætning for leverandørtilslutning til SBTi
- 20 Indsatsen i vores kantine i København**
 - 20 Mad- og drikkevarer fordelt på kategorier, 2023
 - 22 Initiativer i kantinen
- 23 Transport**
 - 23 Vi forbedrer data for medarbejderpendling
 - 23 Forretningsrejser
 - 23 Bedre data styrker klimaregnskabet
- 26 Andre tiltag for at skabe reduktioner**
- 27 Bilag: Samlede udledninger fordelt på kategorier og scopes, 2023**

Fortsat grønt fokus og nye klimamålsætninger

Hos Poul Schmith/Kammeradvokaten tager vi bæredygtighed og grøn omstilling alvorligt. Vi er som firma født med en ansvarlig samfundsnerve, der ligger i naturlig forlængelse af vores kerneværdi om altid at udvise ordentlighed i både ord og gerning.

Det gør vi ved at bidrage til, at vores kunder kan agere ansvarligt med inddragelse af overvejelser om og tiltag for øget bæredygtighed, grøn omstilling og langsigtede løsninger. Men også når det gælder vores eget fokus på værdibaserede beslutninger i forhold til den grønne omstilling, social ansvarlighed, etik og transparens.

Som juridisk rådgiver er vi leverandør til og en del af vores kunders forsyningskæde. Med SBTi-tilslutningen kan vi både understøtte vores kunders klimamålsætninger og CSRD-rapportering og sprede ringe i vandet gennem vores leverandører – dvs. leddene der kommer både før og efter os i værdikæden.

Jens Bødtcher-Hansen, Managing Partner

Med årene tager vi – i naturlig takt med det omgivende samfund – fat på stadig flere ansvarligheds- og bæredygtighedsdagsordener. Siden 2019 har vi arbejdet under fire overordnede ansvarlighedsdimensioner, som vi dog efterhånden har konverteret over til ESG som rammeværk.

Ansvar for
miljø/klima

Ansvar for
mennesker

Ansvar for
tech/data

Socialt ansvar/
samfundsansvar

Vi har igangsat en lang række initiativer, der skal hjælpe os med effektivt og effektivt at indfri vores ambitioner inden for samfundsansvar. Initiativerne måler og rapporterer vi på løbende, bl.a. i vores årlige klimaregnskab.

I 2023 ansøgte vi om tilslutning til den uafhængige og globalt anerkendte klimastandard for virksomheder, Science Based Targets initiative (SBTi), og vi er stolte af, at vi som et af de første advokatkontorer i Danmark har fået vores klimamålsætninger valideret.

Det var kulminationen på næsten to års forberedende arbejde, men vi er samtidig bevidste om, at det at sætte en ambitiøs målsætning for vores virksomhed kun er første skridt på rejsen, og at arbejdet med at leve op til det, der populært kaldes "Parisaftalen for virksomheder" kræver en dedikeret indsats på tværs af hele virksomheden i årene, der kommer.

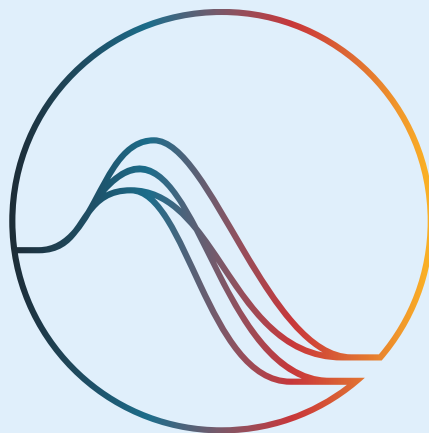
Datagrundlaget er i det foreliggende klimaregnskab blevet styrket på en række punkter set i forhold til tidligere år. Det giver os et mere præcist billede af vores aftryk på klimaet og et bedre udgangspunkt for at levere en målrettet indsats for at reducere vores udledninger.

Med de ord: Velkommen til det sjette klimaregnskab i rækken fra Poul Schmith/Kammeradvokaten.

Hvad er Science Based Targets Initiative?

Science Based Targets Initiative (SBTi) er et bredt FN-samarbejde, der definerer en klar vej for virksomheders bidrag til reduktionsmål i overensstemmelse med Paris-aftalen.

Ved afslutningen af 2023 havde flere end 4.000 virksomheder tilsluttet sig og fået valideret deres klimamålsætninger af SBTi.

Vores SBTi-målsætninger er, at vi:

- inden udgangen af 2030 har reduceret vores CO₂-udledninger på egne matrikler i København og Aarhus med 70% (klimaregnskabernes scope 1+2-kategorier) – i naturlig forlængelse af firmaets interne klimastrategi, som vi monitoreres gennem årlige klimaregnskaber.
- inden udgangen af 2028 har sikret, at 71,8% af firmaets leverandører – målt på scope 3-udledninger – har opstillet reduktionsmål for udledninger gennem tilslutning til SBTi.

Sådan er klimaregnskabet udført

Vi har i Poul Schmith/Kammeradvokaten siden 2019 arbejdet struktureret med vores CO₂-kortlægning. Det har vi dels for at kunne sætte retningen for vores reduktionsmålsætning og -tiltag på baggrund af konkrete og målbare data, og dels for at sikre fuld transparens om vores fremdrift i arbejdet med at minimere vores samlede CO₂-udledninger.

Klimaregnskabet giver os værdifuld og handlingsorienteret indsigt i vores CO₂-udledninger sammenlignet med en baseline samt mulighed for at måle og evaluere vores indsatser år for år. På den måde er klimaregnskabet vores vejviser, der kontinuerligt skal sikre, at vi er på rette kurs i forhold til løbende at tage stadig mere samfundsansvar.

Baseret på internationalt anerkendte standarder

Opgørelserne over vores CO₂-udledninger er baseret på den internationalt anerkendte standard Greenhouse Gas Protokollen (GHG-Protokollen), som er den førende standard inden for klimaberegninger. GHG-Protokollen gør det muligt at udregne CO₂-udledninger på en ensartet måde og giver samtidig indblik i, hvilke aktiviteter der driver vores klimaaftryk. GHG-Protokollen dækker rapportering af de seks drivhusgasser, og i klimaregnskabet er alle drivhusgasserne omregnet til CO₂ og præsenteret som CO₂-ækvivalenter (kaldet CO₂e).

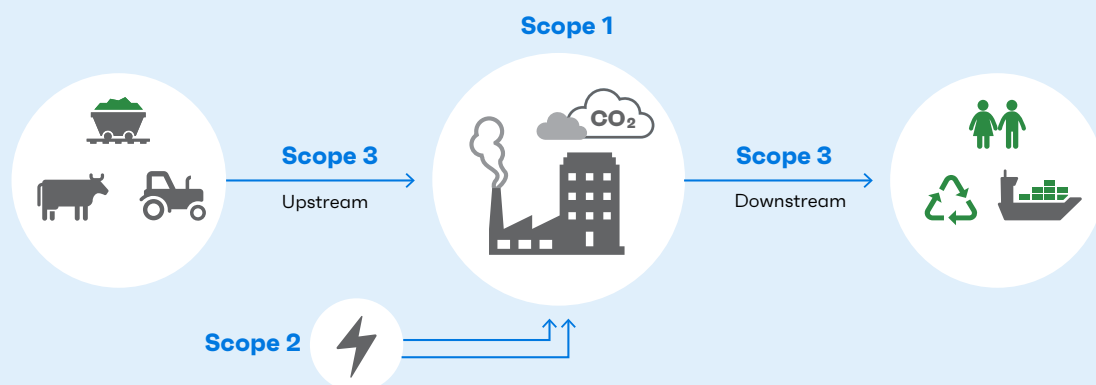
Drivhusgasser inkluderet i Greenhouse Gas-Protokollen:

- Kuldioxid (CO₂)
- Metan (CH₄)
- Lattergas (N₂O)
- Hydrofluorcarbon (HFCs)
- Perfluorcarbon (PFCs)
- Svovlhexafluorid (SF₆).

Vores klimaregnskab for 2023 er udarbejdet med ekstern ekspertbistand fra Viegand Maagøe A/S.

De tre scopes i klimaregnskabet

Det følger af GHG-Protokollen, at klimaregnskabet skal omfatte CO₂-udledninger forbundet med tre forskellige områder (scopes). I klimaregnskabet skelnes derfor mellem direkte og indirekte CO₂-udledninger.

Scope 1

er de direkte udledninger fra aktiviteter, som vores virksomhed selv kontrollerer, dvs. CO₂-udledninger fra egne køretøjer og egne anlæg til varme- og energiproduktion.

Scope 2

er de indirekte udledninger fra den energi, vi køber, dvs. el eller varme levereret af ekstern leverandør. Beregningen af CO₂-udledninger fra elforbrug gennemføres i overensstemmelse med retningslinjerne fra GHG-protokollen på to måder, hhv. ud fra den lokations- og markedsbaserede metode.

Scope 3

dækker over alle øvrige indirekte udledninger fra vores værdikæde. Det er udledninger fra kilder, som vi ikke selv ejer eller kontrollerer, f.eks. fra forretningsrejser, indkøb af it-udstyr og services, madordninger, fragt af varer, m.m.

Året der gik: Vigtige indsatser i 2023

Et mere fyldestgørende klimaregnskab

Et professionelt klimaregnskab baseret på pålidelige og retvisende data af høj kvalitet er altafgørende som grundlag for, at vi kan træffe beslutninger og implementere løsninger, der effektivt understøtter grøn omstilling på både kort sigt og lang sigt. For at lykkes med det, kræver det detaljerede og fyldestgørende data og transparens om datagrundlaget.

For hvert år styrkes vores datagrundlag, bl.a. fordi vi løbende får adgang til nye værktøjer, og vi bliver bedre til at indsamle data både internt i virksomheden og fra vores leverandører.

Det gør os i stand til år for år at inkludere flere udledningsskilder samt hæve detaljeringsgraden af klimaregnskabet. Det gælder særligt i scope 3, der er vores klart største udledningskategori og dermed har det største reduktionspotentialer.

Da vi i sidste års regnskab lavede en væsentlig justering af den metode, vi bruger til at opgøre kategorien "Anden virksomhedsdrift" i GHG-protokollen, var tallene for vores scope 3-udledning ikke sammenlignelig med tidligere års scope 3-udledninger. Justeringen betyder til gengæld, at vi kan sammenligne dette års scope 3-udledning med sidste års tal. På den måde har vi opnået et bedre sammenligningsgrundlag.

Arbejdet med SBTi og vores reduktionsmålsætning

Vi har igen i år i dette klimaregnskab leveret et fuldt dækkende scope 3 (full GHG inventory jævnfør GHG-protokollen), dvs. aftryk fra vores indirekte udledninger (transport, fødevarer, møbelindkøb, rådgivning m.m.).

Som omtalt i indledningen var 2023 året, hvor Poul Schmith/Kammeradvokaten ansøgte om at blive en del af SBTi. Det lykkedes, og vi fik valideret vores klimamålsætning.

Det betyder, at vi fastholder den reduktionsmålsætning, som vi reviderede og præciserede i 2022. Den lyder, at vi inden udgangen af 2030 har reduceret vores CO₂-udledninger (scope 1 og 2) på egne matrikler i København og Aarhus med 70%.

Basisåret for vores SBTi-målsætning er klimaregnskabsåret 2022. Det er valgt for at tage udgangspunkt i så detaljeret et datasæt som muligt. Regnskaberne er løbende blevet mere fyldestgørende, og 2022-regnskabet indeholder et mere dækkende datagrundlag end det for 2018, der var det oprindelige basisår for vores klimaregnskaber.

Ansvar for leverandørkæden

For første gang har Poul Schmith/Kammeradvokaten nu en formel målsætning relateret til vores leverandører og vores scope 3-udledning. Det er et krav for at blive valideret af SBTi.

Målsætningen lyder, at vi inden udgangen af 2028 har sikret, at 71,8% af vores leverandører, målt på udledninger, selv har opstillet reduktionsmål for udledninger gennem tilslutning til SBTi.

Det er et konkret mål, som vi vil forfølge, men samtidig er det vigtigt at understrege, at vores leverandører er en vigtig del af vores daglige virke, og det gode og tillidsfulde samarbejde er meget væsentligt for os. Kun på den måde kan vi få en meningsfuld og effektiv dialog om klimatiltag og bevæge os mod at opfylde vores målsætning.

Udover målsætningen arbejder vi som ansvarlig virksomhed med leverandørkædeansvar med faste compliance-procedurer, hvor vi løbende afklarer, hvor de befinder sig på forskellige samfundsansvars-parametre.

Vi rækker ud og samarbejder om at gøre dem endnu bedre til at rapportere på deres samfundsansvar i bred forstand. Det gælder indenfor miljø og klima og sociale og ledelsesmæssige aspekter, der alle hører til ESG-dagsordenen.

Vi har sammenfattet vores retningslinjer og ambitioner i "Adfærdskodeks for leverandører", så vi er transparente om vores ønsker. Kodekset indgår som en del af aftalegrundlaget for et stigende antal af vores leverandører.

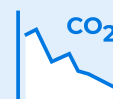
Identificer centrale leverandører

Kommuniker, skab samarbejde og engager

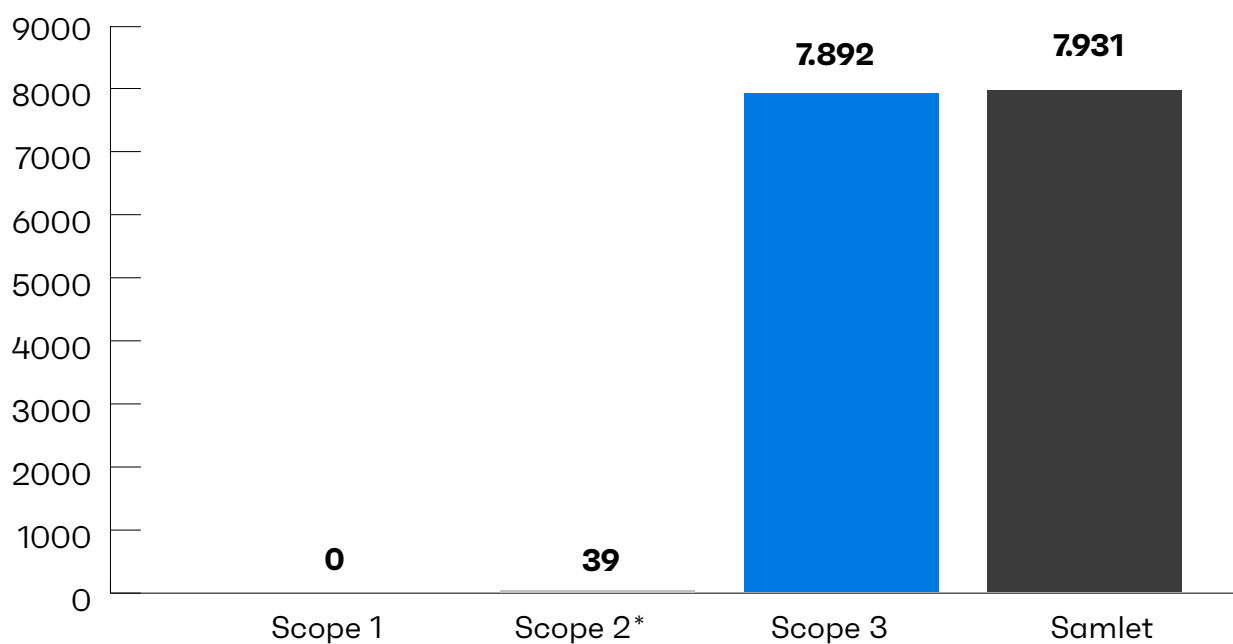
Skab incitament
til handling

Hold øje med fremskridt

CO₂-udledninger i 2023

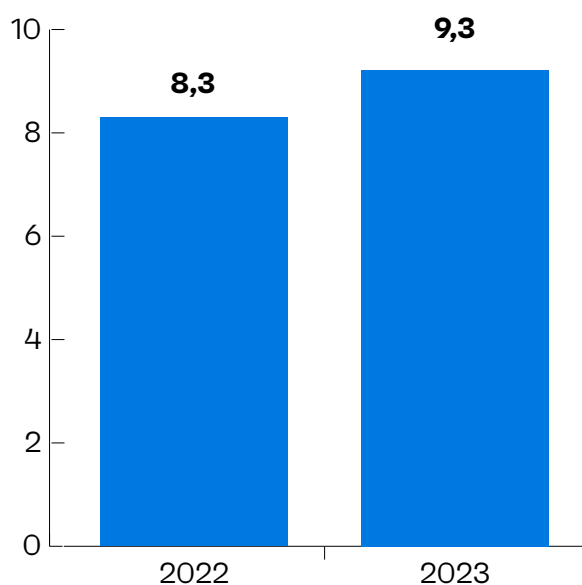
Udledninger 2023 (ton)

2023	tCO ₂ e	%
Scope 1	-	-
Scope 2	39 *	0,5 % *
Scope 3	7.892	99,5%
Samlet	7.931	100 %

*Markedsbaseret metode

Udledninger pr. medarbejder (ton) 2023

Antal medarbejdere:

2022: 787 *

2023: 856

Total tCO₂e:

2022: 6.530

2023: 7.931

* Medarbejderantal for 2022 er korrigeret i forhold til sidste års rapport.

Styrket datagrundlag

Der er ydet en omfattende indsats for løbende og systematisk at styrke datagrundlaget, og beregningerne i denne klimarapport står på skuldrene af det arbejde, vi har lavet i de foregående år.

At vi hvert år rapporterer vores klimaindsats og indsamler data medfører også, at datagrundlaget løbende bliver både større og endnu mere retvisende. Det gælder både den data, vi indsamler internt i Poul Schmith/Kammeradvokaten, og den data, der kommer fra eksterne led i vores værdikæde, f.eks. fra leverandører.

Transport

For både transport med tog og fly gælder, at vi til dette års regnskab har fået tal fra vores leverandører, der viser mængden af udledt CO₂ per transporteret kilometer. Tidligere har en del af transporten været beregnet ud fra en spend-baseret metode, hvor udgifterne til transport omregnes til udledning ud fra nogle gennemsnitlige emissionsfaktorer. Med de nye data bliver der taget udgangspunkt i de reelle udledninger forbundet med rejserne.

Møbler

Vi har fra flere leverandører fået tal, der viser mængden af udledt CO₂ fra de enkelte møbler, der er indkøbt til vores domiciler i Aarhus og København.

Kantine

CONCITO's fødevareregner, "Den store klimadatabase", har justeret beregningsgrundlag og opdateret emissionsfaktorer. Den indeholder data for over 500 forskellige fødevarers klimaaftryk fordelt på de enkelte produktionsfaser, og den bruges til at udregne udledning fra fx kantinedrift.

Scope 2-udledninger fra el, fjernvarme og fjernkøling

Siden 2021 har vi gennem køb af certifikater fra vedvarende energikilder afdækket 100 % af vores forventede årlige elforbrug på samtlige af vores lokationer

Vi har i alle vores lokaler arbejdet målrettet med indsatser, der skal nedbringe vores energiforbrug i scope 2.

Solceller dækker en mindre del af forbruget i vores domicil i København, hvor de leverer strøm til fællesområder og ventilation.

Udledning fra fjernvarme er stort set uændret i scope 2 i forhold til 2022, hvor der sås en markant reduktion i forhold til 2021. Udviklingen skyldtes certifikater fra danske og europæiske vindmøller, samt et mindre forbrug. Begge dele er fastholdt i 2023.

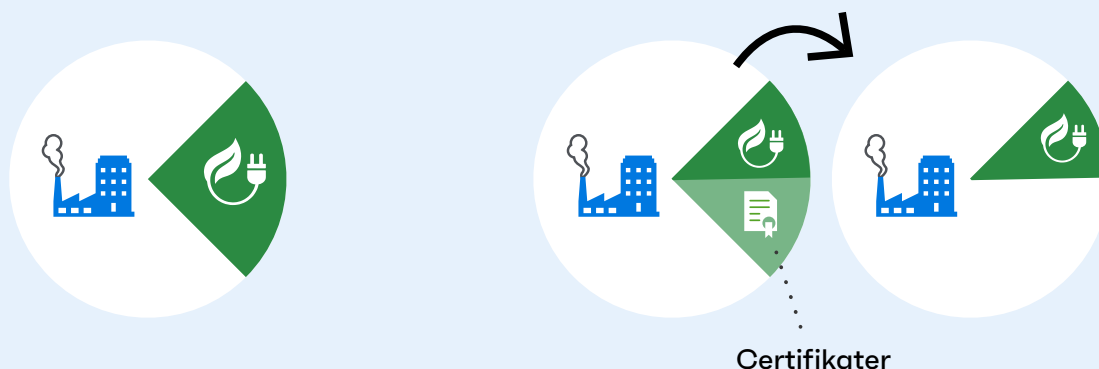
Det skal bemærkes, at det ikke har været muligt for os at fremskaffe data for forbrug på to fraflyttede lokationer i Aarhus. I stedet er brugt data fra 2022.

Vores nye domicil i Aarhus.

Markedsbaseret vs. lokationsbaseret metode

Når man skal opgøre sin CO₂-udledning, skal man bl.a. beregne udledningen fra sit elforbrug (scope 2), altså de indirekte udledninger fra den el man forbruger, som produceres et andet sted. Efter retningslinjer fra GHG-Protokollen er der to metoder til at opgøre scope 2 udledninger, og der er metodefrihed til at vælge imellem disse:

Den lokationsbaserede metode

Her beregnes udledningen på baggrund af den el, som faktisk produceres og importeres indenfor et geografisk afgrænset område og given tidsperiode, fx i Danmark på årsbasis. Gennemsnittet af udledninger fra fossile og vedvarende energi (VE-kilder) i det geografiske område giver en emissionsfaktor, som ganges med virksomhedens elforbrug i det valgte år. CO₂-udledningen fra el afhænger altså af mixet mellem fossil- og VE-energi i fx Danmark – en højere andel VE giver en lavere CO₂-udledning per kWh.

Den markedsbaserede metode

Her beregnes emissionsfaktoren ud fra samme metode som i den lokationsbaserede, dog med den væsentlige forskel, at virksomheder kan købe oprindelsesgarantier. Med et certifikat køber man retten til en andel af den producerede strøm der kommer fra vedvarende energikilder som fx vindmøller eller solceller for at dække hele eller dele af sit elforbrug. Køber man certifikater for 100 % af sit elforbrug, er virksomhedens udledning på 0 gram CO₂e/kWh.

Den andel af VE (vedvarende energi), som købes via certifikater, ”tages ud” af det samlede mix af fossilt- og VE-produceret el. Det betyder, at andelen af VE i det samlede mix, som gennemsnitsudledningen beregnes ud fra, bliver mindre og CO₂-udledningen per kWh bliver derfor højere for det forbrug af el man ikke køber certifikater for.

Opgjort efter to metoder

Vores klimaregnskab for scope 2 er opgjort efter både den markeds- og lokationsbaserede metode.

Udledningerne fra fjernvarme og -køling er opgjort på basis af oplysninger fra de relevante forsyningsområder, og de påvirkes ikke af den valgte opgørelsesmetode. Opgørelsen tager udgangspunkt i miljødeklarationerne fra HOFOR og Kredsløb.

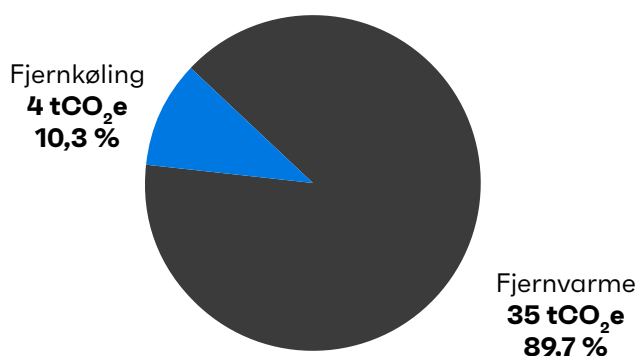
Markedsbaseret metode

Vi køber oprindelsesgarantier for vedvarende energikilder, der tilsvarende 100% af vores forventede elforbrug. Det har vi gjort siden 2021.

Med dem bliver emissionsfaktoren ifølge den markedsbaserede metode 0 gCO₂ e/kWh i scope 2.

Selvom det klimaregnskabsteknisk opgøres til 0 gCO₂ e/kWh er vi opmærksomme på at køb af oprindelsesgarantier ikke er ensbetydende med, at vores strømforbrug ikke medfører nogle udledninger. Vi arbejder derfor også på at reducere strømforbruget, ligesom vi også beregner vores lokationsbaserede scope 2 udledninger, hvor certifikater ikke modregnes.

Udledning i scope 2, 2023 (39 tCO₂e)

2023	tCO ₂ e	Mængde
Fjernvarme	35	793 MWh
Fjernkøling	4	337 MWh
Strøm	0	1.203 MWh

Lokationsbaseret metode

Ved den lokationsbaserede metode (miljødeklarationen) er CO₂-udledningen 100 tCO₂e. Det er en markant reduktion på knap 15 % i forhold til klimaregnskabet for 2022, hvor tallet var 117.

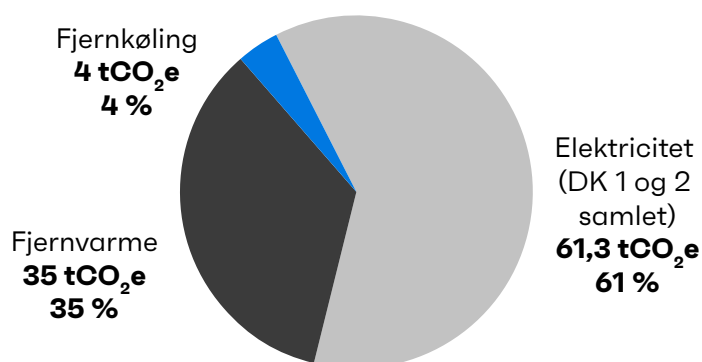
Den overvejende årsag til reduktionen skal findes i en ændring af emissionsfaktoren for el, som Energistyrelsen udregner*. Den opgøres for både Øst- og Vestdanmark (DK1 og DK2), og begge steder er den blevet sænket betragteligt. Mest dog i Østdanmark, hvor vi har størstedelen af vores forbrug.

På grund af den ændring i datagrundlaget er udledningerne i scope 2 opgjort efter den lokationsbaserede metode derfor ikke sammenlignelige i dette og sidste års klimaregnskab.

I sidste års regnskab skete ligeledes en ændring i opgørelsen af den lokationsbaserede metode, da Energistyrelsen gik over til at opgøre emissionsfaktorer for både Øst- og Vestdanmark. Det betød, at scope 2-udledningerne for 2021 og 2022 heller ikke var sammenlignelige.

* https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Basisfremskrivning/el-emissionsfaktorer_kf23.pdf

Udledning i scope 2, 2023 (lokationsbaseret)

Årstal	Metode	tCO ₂ e (scope 2)
2023	Lokationsbaseret	100
2022	Lokationsbaseret	117

Udledninger i scope 3

Scope 3-udledninger fra indkøb, drift og transport

Mere end 99 % af vores samlede CO₂-udledninger stammer fra scope 3, som dækker indkøb, driftsomkostninger, brug af services, transport m.m. Det er udledningskilder, som vi ikke selv kontrollerer direkte, men som udbydes af leverandører og samarbejdspartnere - ikke desto mindre har vi et stort ansvar for at minimere det klimaaftryk, vi har i scope 3.

Som en del af vores tilslutning til SBTi har vi i år en konkret målsætning for scope 3.

Den lyder:

Inden udgangen af 2028 har vi sikret, at 71,8 % af vores leverandører – målt på udledninger i scope 3 – inden for kategorierne ”Indkøb af varer og tjenesteydelser” og ”Forretningsrejser” har opstillet reduktionsmål for udledninger gennem tilslutning til SBTi.

Vi arbejder fortsat målrettet med leverandørkædeansvar som beskrevet i afsnittet ”Ansvar for leverandørkæden”.

Vi har fra det første klimaregnskab arbejdet tværfagligt og inddraget så mange stabsfunktioner som nødvendigt, og for hvert år styrker vi den interne dialog mellem vores afdelinger, så vi får udnyttet de indsigter til at få mere præcist indblik i vores scope 3-udledninger.

Stigning i forbindelse med nyt domicil i Aarhus

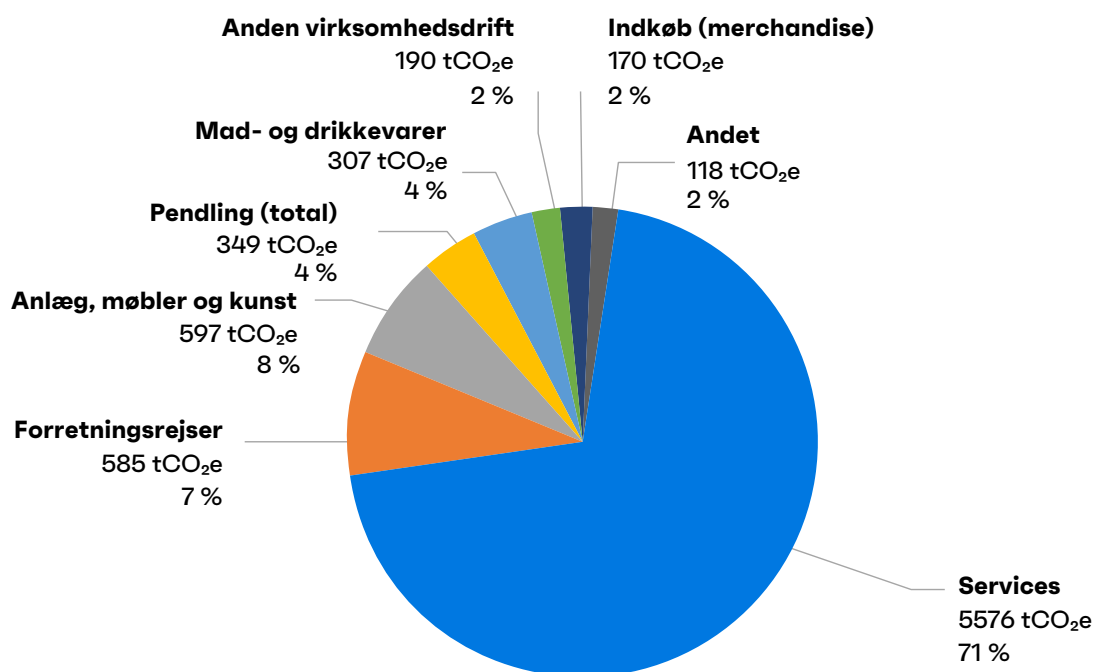
Der ses en stigning i flere scope-3 kategorier, som kan henføres til etableringen af vores nye domicil på Europaplads 8, som vi modtog nøglerne til medio december 2023. Det drejer sig bl.a. om diverse indkøbte varer og tjenesteydelser, samt om medarbejderes transport til og fra Aarhus.

Udledning fra en stor del af det nyindkøbte inventar, it- og av-udstyr er i dette regnskab opgjort ud fra, hvor meget det har kostet. Det er en accepteret metode, der ikke er lige så nøjagtig som beregninger på baggrund af data for udledning for de enkelte produkter. Den mere nøjagtige data forventer vi at have på plads før udarbejdelsen af næste års klimaregnskab, og der må derfor forventes en korrigerende af udledning fra de forskellige kategorier i scope 3 til den tid.

Som ved indflytningen til vores nye domicil i København, har vi haft fokus på indkøb og løsninger, hvor det tilstræbes, at leverandører og deres produktion og varer støtter den grønne omstilling. Det betyder i praksis, at vi har haft fokus på leverandørernes klimaaftryk, fysiske varers holdbarhed og mulighed for at indgå i en cirkulær økonomi.

En uddybning af den påvirkning, som indflytningen i det nye domicil har på vores udledning i scope 3 følger i klimaregnskabet for 2024.

Scope 3, 2023 (total: 7.892 tCO₂e)

Services er stadig en stor post

Som rådgivervirksomhed har vi mange aktiviteter relateret til scope 3-kategorien "Services". I dette års regnskab udgør den post knap 70 % af udledningerne i scope 3. Derfor arbejder vi hele tiden på at få mere detaljerede opgørelser for udledninger forbundet med "Services"-posten, da den har stor indvirkning på vores samlede scope 3-udledninger.

Services

Rengøring	Events og personaleaktiviteter
Trykkeri	Kurser og uddannelse
Hotel og restaurant	IT-service og software
Renseri	Pakkepost og breve
Rådgivning, revisor, advokat, m.fl.	Netværk og abonnementer
Arbejdstøj o. lign.	Forsikringer
Kontorartikler	Forskning og udvikling

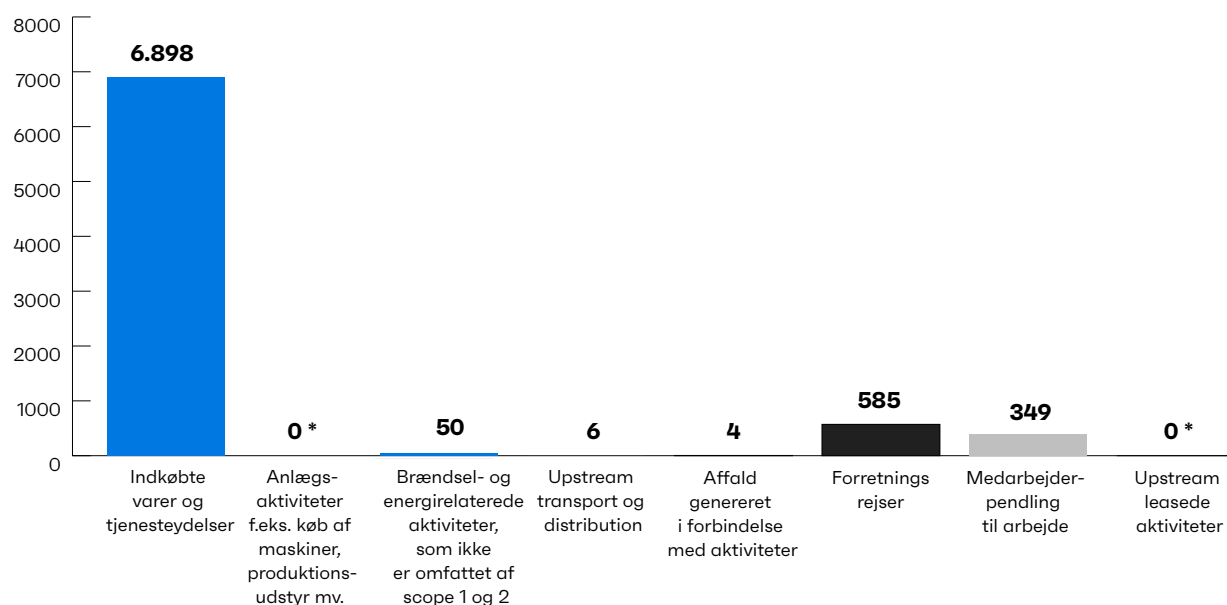
Scope 3 - fordelt på GHG-protokollens kategorier

Green House Gas-protokollen (GHG) er den mest anerkendte metode til beregning af udledninger, og det er den, der anbefaler at dele udledninger op i scope 1, 2 og 3.

Ifølge GHG-protokollen skal scope 3 med opdeles i 15 kategorier af indirekte udledninger.

De giver en systematisk ramme til at måle, følge og reducere udledninger på tværs af værdikæden. Kategorierne er opdelt for at udelukke hinanden, så man sikrer sig mod dobbelttælling. Kategorierne er ligeledes opdelt i upstream- og downstream-aktiviteter.

Upstream

Downstream

- Downstream transport og distribution *
- Forarbejdning af solgte produkter *
- Brug af solgte produkter *
- Behandling/bortskaffelse af solgte produkter efter endt levetid *
- Downstream leasede aktiviteter *
- Franchises *
- Investeringer *

* Poul Schmith/Kammeradvokaten har ingen udledninger i disse kategorier.

SBTi og vores klimamålsætning

Efter næsten to års forberedende arbejde og en formel ansøgning i forsommeren 2023 blev vores klimamålsætning glædeligvis godkendt af SBTi, der er den mest anerkendte klimastandard i erhvervslivet – eller populært sagt 'Paris aftalen for virksomheder'.

Konkret har vi opstillet en bindende klimamålsætning, som er i overensstemmelse med Paris aftalen – et såkaldt "near-term science based target", der støtter op om arbejdet med at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader. Vores SBTi-målsætning er, at vi, med 2022 som basisår, forpligter os på, at vi som firma:

- inden udgangen af 2030 har reduceret vores CO₂-udledninger på egne matrikler i København og Aarhus med 70% (klimaregnskaberne scope 1+2-kategorier) – i naturlig forlængelse af firmaets interne klimastrategi, som vi monitorerer gennem årlige klimaregnskaber.
- Inden udgangen af 2028 har vi sikret, at 71,8 % af vores leverandører – målt på udledninger i scope 3 – inden for kategorierne "Indkøb af varer og tjenesteydelser" og "Forretningsrejser" har opstillet reduktionsmål for udledninger gennem tilslutning til SBTi.

Vi er meget glade for godkendelsen, for det har været et intenst arbejde at komme på plads med målsætningen. Vi har været i gang med at kortlægge vores CO₂-udledningen siden 2019, og har i dag klimaregnskaber med et fuldt scope 1, 2 og 3, der dækker alt fra indkøb af kuglepenne over it-udstyr til medarbejderens rejsemønstre. Det har krævet samarbejde på tværs af alle husets afdelinger, og det har der været meget læring i. Kortlægningen viser, at størstedelen af vores udledning ligger i vores indkøb, så det er her, vi tager fat. Så nu begynder arbejdet frem imod 2028-målsætningen for alvor.

Jens Bødtcher-Hansen, Managing Partner

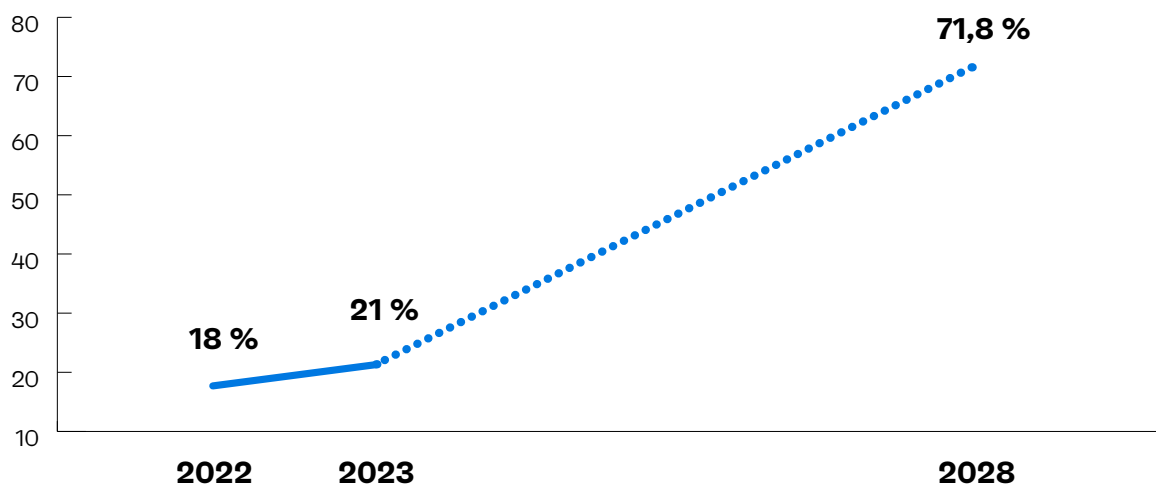
Styrker indsatsen i værdikæden

Som juridisk rådgiver er vi leverandør til og en del af vores kunders forsyningskæde. Med SBTi-tilslutningen kan vi både understøtte vores kunders klimamålsætninger og CSRD-rapportering og sprede ringe i vandet gennem vores leverandører – dvs. leddene der kommer både før og efter os i værdikæden.

Ved siden af SBTi arbejder vi som firma målrettet for at nedbringe vores CO₂-udledning i både scope 1, 2 og 3, bl.a. gennem vores indkøbsvalg, arbejde for reduktion af madspild, madudvalg i kantinen, affaldssortering og bortskaffelse, print og merchandise og interne transportpolitik mv. Derudover har vi allerede gennem et par år sat øget fokus på vores leverandørkædeansvar gennem vores leverandørstyringspolitik. Dette forstærker vi nu gennem SBTi-ambitionen.

Målsætning for leverandørtilslutning til SBTi

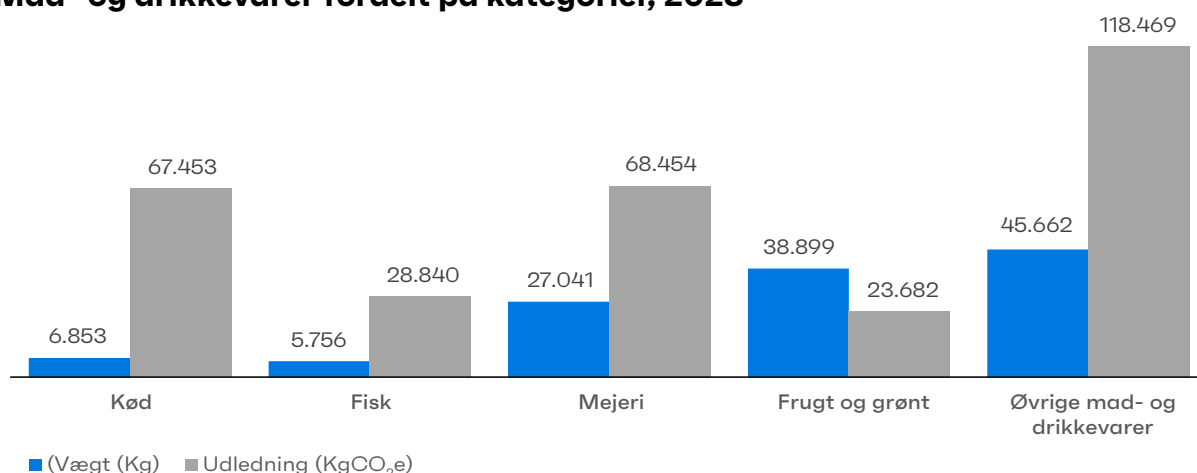

Datagrundlaget ændrer sig løbende. Mængden af indkøb og fordelingen af indkøb er ikke nødvendigvis statisk, og vi forventer derfor, at kurven kommer til at tage nogle spring undervejs, og at vi ét år ser en stor stigning i leverandørtilslutningen, hvilket så kan blive fulgt af en lille nedgang det efterfølgende år.

Indsatsen i vores kantine i København

Vores kantine i København (samt vores mødecentre i hhv. København og Aarhus) har opnået markante reduktioner i udledninger og mængden af indkøbt mad. Det sker samtidig med, at vi i Poul Schmith/Kammeradvokaten er blevet 69 medarbejdere flere siden sidste år.

Mad- og drikkevarer fordelt på kategorier, 2023

Der er to faktorer, der spiller ind på den positive udvikling.

Den ene er vores køkkenpersonales målrettede indsats for at drive kantine og mødecentre på en måde, så udledning og madspild bliver reduceret mest muligt. De har et vedvarende fokus på at træffe ansvarlige valg i både indkøb, forberedelse og affaldshåndtering.

Den anden er, at en række emissionsfaktorer for forskellige mad- og drikkevarer er blevet justeret i CONCITOs fødevareberegner "Den store klimadatabase", der ligger til grund for beregningerne. Nogle er justeret op (f.eks. kaffebønner), mens andre er justeret ned (f.eks. fisk).

Målet har været at reducere mængderne af kød og øge andelen grøntsager med lavt CO₂-aftryk, uden at det gik ud over gæstetilfredsheden. Det synes vi, at vi er lykkedes rigtig godt med, og det er meget glædeligt, at det også kan ses i resultatet i årets klimarapport.

Dan Knudsen, køkkenchef

Mindre kød

Fire af de fem kategorier, som indkøb af mad- og drikkevarer er opgjort i, har set et fald i antallet af indkøbte kilogram.

Særligt iøjnefaldende er reduktionen i indkøb af kød, der indtil sidste år med afstand var den mest udledende post. I forhold til 2022 er der indkøbt 38 % mindre. Det har for køkkenpersonalet været en klar målsætning at forbruge markant mindre kød, og det er lykkedes ved at arbejde med flere vegetariske alternativer og servere tyndere skiver, når der er kød på menuen. Det betyder også, at det ikke længere er indkøb af kød, der er den største udledningskilde (20 %), da det nu overgås af mejeriprodukter (21 %).

Der er sket en stigning i indkøb af fisk (28 %), men alligevel er udledningen i CO₂e faldet markant. Årsagen er de førnævnte justeringer af emissionsfaktoren i CONCITOs fødevarereberegner, "[Den store klimadatabase](#)".

Stor stigning i "Øvrige mad- og drikkevarer"

Der er sket en stor stigning i udledning i kategorien "Øvrige mad- og drikkevarer", til trods for at den i vægt er faldet. Det skyldes, at vi i år har fået data fra leverandøren af frokostordningen i Aarhus, der viser, hvor stor den reelle udledning er per serveret kuvert, og at det derfor nu er ført ind regnskabet "Mad- og drikkevarer. Tidligere var det placeret i kategorien "Services".

Der er leveret mere end 19.000 kuverter, der til sammen står for en udledning på 45.611 kg CO₂e.

Med de nye data fra vores leverandør får vi et mere retvisende billede af udledninger forbundet med frokostordningen i Aarhus. Tidligere blev det opgjort ud fra en spend-baseret model, hvor der tages udgangspunkt i, hvad varen eller servicen koster og ikke de mere præcise data for udledning, som vi nu får.

Det skal dog nævnes, at leverandørens data kun giver én samlet emissionsfaktor og ikke skelner mellem kød, fisk, mejeri og frugt og grønt. Derfor placeres den i "Øvrige mad- og drikkevarer"-kategorien.

Initiativer i kantine

Nytænkning

Kantine har i 2023 gjort en stor indsats for at gentænke menuplaner og retter og skabe serveringer med mindre klimaaftryk. Indsatsen gælder både i kantine i København og ved mødeserveringer og større konferencer i mødecentre.

Changing Food

I 2024 har kantine indgået et samarbejde med konsulentvirksomheden Changing Food.

Sammen med kantine's medarbejdere har Changing Food:

- hjulpet med analyser af indkøbsvaner.
- været med til at udvikle en endnu skarpere kantineprofi med fokus på at formindske klimaaftryk.
- styrket fokus på bæredygtighed, økologi og velfærd.
- bidraget til en strategi, hvor kantine arbejder henimod at have et overvejende vegetarisk fokus med lejlighedsvis kødretter
- øget kantine's samarbejde med mindre lokale danske producenter.

Transport

Vi forbedrer data for medarbejderpendling

I løbet af 2024 gennemfører vi en undersøgelse af vores medarbejders pendling-vaner. Det gør vi for at få et mere præcist billede af den samlede udledning, som transport fra hjemmet og til arbejdsplads og tilbage igen skaber.

Med en sådan undersøgelse får vi et resultat, der viser, hvordan vores medarbejdere pendler til og fra arbejde, og det giver mulighed for at beregne ret præcist, hvor stor udledning der er forbundet med pendling.

I dette og foregående klimaregnskaber er beregningen lavet med tal fra DTU's "Transportvaneundersøgelsen", der giver et statistisk billede af pendlerrejser på regionsniveau i Danmark. Der har altså ikke været taget udgangspunkt i vores medarbejders konkrete pendling, hvilket bliver tilfældet fremadrettet.

Forretningsrejser

Det er vigtigt for os at påvirke den måde, vores medarbejdere transporterer sig rundt i arbejdstiden. Derfor har vi fokus på skabe ændringer i adfærd og tankegang i forhold til transportvalg.

Det gør vi bl.a. i form af "Vi rejser med omtanke – vores seks principper", som er vores transportpolitik for rejser i arbejdstiden.

Principperne bliver fulgt op med forandringsledelse, nudgingtiltag, intern kommunikation og kampagner.

Bedre data styrker klimaregnskabet

Vi har til dette klimaregnskab indsamlet bedre data fra flere af vores leverandører af transport. Det gælder for både rejser med tog og fly.

For indenrigstogrejser får vi nu en opgørelse fra leverandøren, der giver et præcist billede af udledningen per tilbagelagt kilometer. Tidligere har vi benyttet en spend-baseret beregningsmodel, hvor beløbet brugt på transportformen ganges med en gennemsnitlig emissionsfaktor for at få et CO₂-tal.

For fly indhenter vi nu også mere retvisende data fra vores leverandører i forhold til tidligere år.

Nogle af leverandørerne har oplyst, at deres beregninger inkluderer *Radiative Forcing Index* (RFI), mens enkelte oplyser, at RFI ikke er medregnet. Ved inddragelse af RFI indregnes effekten fra udledninger i højere luftlag, hvor drivhusgasser har en større effekt på klimaet end tilsvarende udledninger ved landjorden.

Forskellene i opgørelsesmetoder skaber en lille usikkerhed i sammenligningsgrundlaget med sidste års tal, men det ændrer ikke på, at udledningerne fra flyrejser er steget fra 2022 til 2023.

CO₂-udledninger fra forretningsrejser (tCO₂e)

Forretningsrejser	2019	2020	2021	2022	2023
Fly	638	89,1	32,2	196,2	467,6
Kørsel i egne biler	30	41	57,3	57,6	87,3
Taxa	7,8	1,9	2,4	3,5 *	3,5
Tog	7,7	5,0	22,1	11,3 **	26,6
Total (tCO₂e)	684	137	113,9	268,6	585,1

*Taxa var i 2022 oplyst som 11.486 km grundet fejl i opgørelsesmetode i 2022. Det er rettet til 20.091 km.

**Ny dataopgørelse fra leverandør viser, at CO₂e-udledningen i 2022 var 11,3 tons.

Fly

Der er et stort internt fokus på at rejse med omtanke. Det gør vi bl.a. ved, at vi så vidt muligt puljer vores interkontinentale rejser, så vi ikke rejser til andre kontinenter i unødigt omfang. Vi gør også i højere grad brug af digitale møder for at reducere rejseaktiviteten.

I 2023 er der sket en stigning i udledningen fra flyrejser. Det er en udvikling, der er påvirket af flere faktorer.

Rejseaktiviteten med fly var stadig påvirket af Covid-19-pandemien i 2022, og der blev først genåbnet for internationale flyvninger i løbet af sommeren. I 2023 har der ikke været restriktioner af nogen art.

Vores internationale rejseaktivitet er samtidig styret af de sager og klienter, som vi betjener. I nogle tilfælde er vores fysiske tilstedeværelse i udlandet påkrævet i højere grad end andre.

Tog

Vi har i 2023 rejst 619.541 km med tog, hvilket er mere end en fordobling i forhold til året før. I 2022 rejste vores medarbejdere i alt 268.591 km med tog. Som den mindst udledende form for offentlig transport anser vi det for at være positivt, at medarbejderne i stigende grad vælger toget til som transportform.

Stigningen er bl.a. drevet af et stort antal rejser til og fra det nye domicil i Aarhus, som flere medarbejdere fra København har været dybt involveret i.

Bil

Stigningen i antallet kørte km i egen bil – fra 274.322 i 2022 til 415.985 i 2023 – kan bl.a. tilskrives arbejdet med at etablere os i vores nye domicil på Europaplads 8 i Aarhus, hvor medarbejdere fra København har spillet en stor rolle.

Set i forhold til antallet af medarbejdere står vores ansatte i Aarhus for en stor del af kørslen i egne biler. En del af forklaringen kan findes i behovet for transport til sager og møder med klienter på lokationer, hvor offentlig transport ville kræve uforholdsmæssig meget tid, og hvor deltagelse i telefonmøder med fortroligt indhold undervejs er udelukket, hvis transporten foregår i et offentligt rum.

Cykler

Vi har en cykelpark med altid vedligeholdte og lettilgængelige firmacykler og cykelhjelme til de korte ture til møder og arrangementer. I forbindelse med lanceringen af vores interne transportpolitik har vi fokuseret på at gøre det så nemt som muligt at låne firmacykler.

Andre tiltag for at skabe reduktioner

Fortsat transparens og rapportering

Vi aflægger årligt klimaregnskab. På den måde kan vi monitorere udviklingen. Dette klimaregnskab er det sjette i rækken siden 2018. Vores tilslutning til SBTi har ligeledes fastlagt ambitiøse og konkrete målsætninger, vi skal leve op til.

Ansvarlige valg i vores domiciler (lejemål)

Vi har altid fokus på at træffe ansvarlige valg og energieffektivisere, hvor det er muligt. Det arbejde fortsætter med flytningen til vores nye domicil i Aarhus på Europaplads 8.

Møbelindkøb

Ved indkøb af møbler og inventar tilstræber vi, at leverandøren og produktionen støtter den grønne omstilling. Det betyder i praksis, at vi har haft fokus på møblernes klimaaftryk, holdbarhed og mulighed for at indgå i en cirkulær økonomi. Er et møbel designet til at være langtidsholdbart og kunne vedligeholdes, giver det os mulighed for at udskifte dele uden at skulle kassere det hele ved en defekt, slid og ælde.

Computere taget i brug i Malawi

Vi har med glæde konstateret, at de ca. 500 computere som Poul Schmith/Kammeradvokaten donerede til organisationen Kwera i Malawi i 2022, er kommet frem og er blevet taget i brug. Computerne bliver uddelt til unge malawiere, der ønsker at få en universitetsuddannelse. I klimasammenhæng flugter indsatsen med vores ønske om at arbejde med re-use/cirkulær økonomi, hvor produkters levetid forlænges downstream i scope 3, frem for at de lægges på lager eller destrueres.

Juridisk rådgivning med fokus på ansvarlige løsninger

Vi rådgiver om alle juridiske aspekter inden for bæredygtighed og de tre områder af ESG, Environmental, Social og Governance. På den måde kan vi hjælpe kunder og samarbejdspartnere med at spille en positiv rolle i den grønne omstilling. Det gælder eksempelvis rådgivning til Energistyrelsen om Energiøen i Nordsøen samt vindparkerne Thor og Hesselø og rådgivning til andre kunder om initiativer centreret om teknologier som Power-to-X (PtX) og Carbon Capture Storage (CCS).

ESG-værktøj til ejendomsbranchen

Vi har været med til at udvikle den første prototype af et fælles og gratis open source ESG-rapporteringsværktøj. Vi vil gerne være med til at sikre større transparens på både E, S og G. Værktøjet skal medvirke til, at ESG-data i ejendomsbranchen bliver mere transparente, konkrete og sammenlignelige, og at långivere, investorer og øvrige interessenter kan bruge ESG-data til at belønne ESG-indsatsen i ejendomsbranchen.

Bilag: Samlede udledninger fordelt på kategorier og scopes, 2023

Kategori	Post	Mængde	Enhed	Scope 1	Scope 2	Scope 3	Kilde
Affald og genbrug	Dagrenovation (Forbrænding)	22.120	kg				Beregnet fra: EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011-data), og MST 2017
Affald og genbrug	Papir og pap (Genanvendelse)	16.890	kg				EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011-data)
Affald og genbrug	Plast (Genanvendelse)	2.150	kg				EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011-data)
Affald og genbrug	Elektronisk (Genanvendelse)	500	kg				Beregnet fra: EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011 data), og MST 2016
Affald og genbrug	Glas (Genanvendelse)	950	kg				EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011-data)
Affald og genbrug	Stål og jern (Genanvendelse)	880	kg				EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011-data)
Affald og genbrug	Træ (Genanvendelse)	800	kg				EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011-data)
Affald og genbrug	Beton (Genanvendelse)	250	kg				EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011-data)
Affald og genbrug	Fødevarer, organisk (Uspecificeret)	22.370	kg			4.442	EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011-data)
Energi og Processer	El	1.203	MWh			42.105	Energinet, eldeklaration 2022 og DEFRA (2019)
Energi og Processer	Fjernvarme (total)	716	MWh		34.930	6.986	Vægtet gennemsnit af HOFOR og Kredsløbs miljødeklaration
Energi og Processer	Fjernkøling	337	MWh		3.936	984	HOFORs miljødeklaration
Indkøb	Services	5.576.513	kgCO ₂ e			5.576.513	Beregning baseret på exiobase
Indkøb	Møbler og inventar	597.143	kgCO ₂ e			597.143	Beregning baseret på exiobase
Indkøb	Kantinedrift	306.901	kgCO ₂ e			306.901	CONCITO
Indkøb	Anden virksomhedsdrift	190.358	kgCO ₂ e			190.358	Beregning baseret på exiobase
Indkøb	Merchandise	170.074	kgCO ₂ e			170.074	Beregning baseret på exiobase
Indkøb	Øvrige kantineindkøb	23.221	kgCO ₂ e			23.221	Beregning baseret på exiobase
Indkøb	Elektronisk udstyr: PC, telefon, printer mv.	1.332	kg			29.304	Exiobase (AAU) for industrikategori 87: Manufacture of office machinery and computers
Indkøb	Vandforbrug (total)	3.990	kgCO ₂ e			3.990	Beregnet fra EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011-data)
Transport	Medarbejderpendling	348.650	kg.CO ₂ e			348.650	Beregnet fra: DTU Transportvaneundersøgelse, DEFRA (2019), Exiobase, og Dansk Industri (2021)
Transport	Varetransport (total)	6.298	kgCO ₂ e			6.298	Beregnet fra EXIOBASE v3.3.16b2 (v. 2020 m. 2011-data) og DEFRA, 2020
Transport	Taxa	3.465	kgCO ₂ e			3.465	Beregnet fra: DCE (2020), DEFRA, (2020), og Base Carbone v17 (ADEME, 2019)
Transport	Indenrigs- og udenrigsfly (inkl. RFI)	467.584	kgCO ₂ e			467.584	Norwegian, Egencia, Nordic Seaplanes mfl.
Transport	Kørselsgodtgørelse	415.958	km			87.351	Beregnet fra: DCE (2020), DEFRA, (2020), og Base Carbone v17 (ADEME, 2019)
Transport	Togrejser	26.568	kgCO ₂ e			26.568	DSB